

Tarih : 14.10.2023
Sayı : 2023 – 59
Konu : Anayasa Mahkemesi İYUK'nin Temyize İlişkin Parasal Tutar Hükümünü İptal Etmesi Hk.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 46. maddesinin (b) bendi uyarınca, Danıştay dava dairelerinin nihai kararları ile bölge idare mahkemelerinin, konusu yüz bin Türk lirasını (2023 yılı için 581.000 TL) aşan vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemler hakkında açılan davalar Danıştay'da temyiz edilebilmekteydi.

13/10/2023 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 26/7/2023 tarihli ve E.:2023/36 K.:2023/142 sayılı Kararı ile bu bent iptal edilmiştir.

Kurala konu parasal sınırın her yıl yeniden değerlendirilmesine göre güncellenmesi nedeniyle işlem veya eylem tarihi, idareye başvuru tarihi, dava tarihi, ilk derece mahkemesi karar tarihi veya istinaf merciinin karar tarihi itibarıyla farklı aşamalarda farklı şekillerde uygulanması söz konusu olabilir. Ayrıca idari yargılamada kanun yollarını düzenleyen kanunlarda da bölge idare mahkemesi kararlarına karşı temyiz başvurusunda bulunmak için geçerli parasal sınır belirlenirken anılan tarihten hangisinin dikkate alınacağı hususunda herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu nedenle yargılama süreçlerinden dolayı daha önce temyize tabi olan bir karar, bölge idare mahkemesinin karar tarihi itibarıyla kesin olabilir.

Bu itibarla kuralda temyiz kanun yoluna başvuru açısından hangi tarihteki parasal sınırın uygulanacağı hususunun açık, net ve tereddüde yer vermeyecek şekilde düzenlenmemiş olması nedeniyle kuralın kanunilik şartını taşımadığı değerlendirilmiştir.

Öte yandan 2577 sayılı Kanun'un 45. maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre konusu beş bin Türk lirasını geçmeyen vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemlere karşı açılan iptal davaları hakkında idare ve vergi mahkemelerince verilen kararlar kesin olup bunlara karşı istinaf yoluna başvurulamaz. Bu parasal tutar anılan Kanun'un ek 1. maddesi uyarınca yeniden değerlendirilmesinden dolayı 2023 yılı için yirmi bin Türk lirası olarak uygulanmaktadır.

Usul ekonomisi ve makul sürede yargılama ilkeleri açısından önemsiz sayılabilecek bazı davalarda verilen kararların kesin olması hükmün denetlenmesini talep etme hakkına aykırılık teşkil etmediği gibi ilk derece mahkemesi kararlarına karşı yapılan istinaf başvurusunun reddine ilişkin kararlar da hükmün denetlenmesi hakkına aykırılık oluşturmaz. Ancak bölge idare mahkemesince istinaf başvurusu kabul edilerek ilk derece mahkemesi kararının kaldırılması ve işin esası hakkında karar verilmesi hâlinde bölge idare mahkemesinin ilk elden verdiği bu karara karşı temyiz kanun yoluna başvurulamaması hükmün denetlenmesi hakkına aykırılık teşkil edebilir. Zira konusu istinaf sınırının üzerinde olup beş yüz seksen bir bin Türk lirasının altında kalan uyuşmazlıkların tamamının tutar açısından önemsiz olduğu söylenemez ve kural nedeniyle bölge idare mahkemesi kararlarına karşı temyiz kanun yoluna başvurulamamaktadır.

Bu kapsamda tutarı itibarıyla önemsiz olduğu kabul edilemeyecek vergi, tam yargı veya iptal davasında, ilk kez bölge idare mahkemesince davacı aleyhine bir hüküm kurulması durumunda kural nedeniyle bu hükmün denetlenememesi kişilere aşırı külfet yüklemektedir. Ayrıca Danıştayın iş yükünün azaltılması amacı ile davacıların hükmün denetlenmesini talep etme haklarını kullanmadaki menfaatleri arasındaki denge davacılar aleyhine bozulmaktadır.

Sonuç olarak konusu beş yüz seksen bir bin Türk lirasının altında kalan tüm vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemlerden kaynaklanan davalarda ilk kez davacılar aleyhine hüküm kuran bölge idare mahkemesi kararına karşı temyiz kanun yoluna başvurulamaması hükmün denetlenmesini talep etme hakkına orantısız bir sınırlama getirmektedir.

Anayasa Mahkemesi açıklanan gerekçelerle kuralın Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline karar vermiştir.

Anayasa Mahkemesi ayrıca, Kararın Resmi Gazetede yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra (13/7/2024) yürürlüğe gireceğini hüküm altına almıştır.

[Anayasa Mahkemesi Kararı](#)

Saygılarımızla...

Not: Bu sirküler bilgilendirme amaçlıdır. Sirkülerde yer alan konu ile ilgili olarak profesyonel bir danışmana başvurunuz.